

Preek over Jesaja 38:9-20

Liturgie:

- Votum en zegengroet
- Zingen: Ps. 139:1,6,7
- De Tien Woorden
- Ps. 19:3,4
- Gebed

- Doop
 - a. Lezing doopsformulier 1
 - b. Gebed
 - c. Vragen aan de doopouders
 - d. Kinderen komen naar voren
 - e. Zingen: Gez. 124:1,2,3
 - f. Bediening van de doop
 - g. Zingen: Gez. 124:4,5 (gemeente staat)
 - h. Opwekking aan de gemeente (gemeente staat)
 - i. Dankgebed

- Schriftlezing + tekst: Jesaja 38:9-20
- Zingen: Ps. 16:3,4,5
- Preek
- Zingen: Het gebed van Hizkia (melodie Psalm 40; wisselzang)
- Gebed
- Collecte (tijdens de collecte: 'Doop' van Sela)
- Slotzang: Gez. 141:1,2,3
- Zegen

- Overhandiging doopkaart

Gehouden te: Baflo, 16-11-14 (9.30 u.)

Preek

Thema: Van dood tot leven. Hoe Hizkia zijn ziekte en genezing beleeft.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Kostbaar document

Om te beginnen even een korte introductie, vooral voor de gasten in deze dienst. Ik ben deze weken bezig met een serie preken over koning Hizkia. We hebben een paar weken geleden gelezen hoe hij zijn koningschap begonnen is. Met radicale hervormingen ten bate van de eredienst voor God in de tempel.

We hoorden daarna hoe hij reageerde op de dreigende taal van Sanherib, de koning van Assyrië bij de belegering van Jeruzalem.

Vorige week zondag lasen we het verhaal over de ernstige ziekte van Hizkia en zijn genezing op het woord van de HEER. En over het teken dat God hem gaf ter bevestiging van Gods belofte.

Jesaja 38 vertelt die geschiedenis. En breder doet 2 Koningen 20 dat. De tekst van vorige week. De preek van vanmorgen sluit daarbij aan.

Hoe heeft koning Hizkia nu zijn ernstige ziekte en zijn genezing beleefd? Dat kwam in het verhaal van 2 Koningen 20 al even aan de orde. Hij zocht de eenzaamheid, het alleen zijn met God. Hij bad tot de HEER en hij reageerde op de belofte van God aangaande zijn genezing.

Veel uitvoeriger en intenser komt dat aan de orde in dit gedeelte van Jesaja 38. Dat is een gebed of een lied, waarin Hizkia terugkijkt op zijn ziekte en waarin hij zijn dankbaarheid uit voor zijn genezing en de belofte van nog vijftien jaren erbij.

Jesaja en de redacteuren van zijn boek hebben dat lied gedocumenteerd. En de Heilige Geest geeft het ook aan ons

Het is een kostbaar document. Hoezo?

Het wordt in de NBV een 'stil gebed' genoemd. In de oudere vertalingen 'een geschrift'. Een document, zeggen wij dan. Een bijzonder document is het in elk geval. Vanwege de inhoud en vanwege de auteur. Het is een gedicht, dat ook als voorbeeldgebed gebruikt kan worden. Om het te zingen en het de kinderen aan te leren ten aanzien van de trouw van God. Vers 19b:

*"Ouders laten hun kinderen weten
hoe trouw u bent."*

Dit gebed van Hizkia kan zorgen voor veel herkenning en troost bij gelovigen, die met een ernstige ziekte te kampen hebben. En die daarvan genezen. Soms of meer dan eens.

Het lied is hier en daar heftig en in elk geval boordevol gevoelens. Verdriet en vreugde; klagen en loven. Kijk maar naar het begin en het slot van het lied.

Het gaat in dit stille gebed van Hizkia van dood tot leven.

Dat zet ik ook in het thema van de preek, zoals u hebt gezien.

Van dood tot leven. Hoe Hizkia zijn ziekte en genezing beleeft.

2. Domein van de dood

Hebt u dat ook wel eens, dat één gedachte voortdurend in je hoofd blijft rondtollen? Je bent ziek, je hebt pijn. Niet eens heel erg per se. Je voelt je beroerd, hebt hoofdpijn of buikpijn. En je kunt nergens anders meer aan denken. Het houdt je bezig. Het houdt je gewoon vast. Je kunt die gedachte niet doorbreken. En een stap verder, je ziet allerlei doemscenario's voor je.

Bij een ernstige ziekte of hevige pijn is dat nog veel erger. Je gedachten brengen de dood in beeld en dichterbij. In elk geval voor je gevoel. En het maalt maar door in je hoofd.

Zoiets had koning Hizkia ook toen hij ziek was. Hij weet het nog, als hij al weer beter is en mag doorleven. Dan schrijft hij zijn lieddokument namelijk. Na zijn genezing. Dat fenomeen zie je bij de psalmen vaker. Ook bij de psalmen van David. Hij is al gered, maar beleeft de vervolging en de pijn nog steeds. Hij kan het helemaal terughalen en weer voelen.

Zo ook Hizkia. Zijn gedachten bleven cirkelen om een naderende vroegtijdige en voortijdige dood. Hij bleef bezig met wat God had gezegd: 'Je zult niet weer beter worden. Je zult sterven.'

Dat woord bezette hem, claimde al zijn denken.

*"Ik dacht: In de bloei van mijn leven moet ik gaan,
de tijd die mij rest verblijf ik in het dodenrijk." (vs. 10)*

Het spookte door zijn hoofd: 'Het dodenrijk is mijn voorland. Het dodenrijk wordt mijn domein, de plek waar ik binnenkort zal zijn.'

Hizkia laat merken dat hij zeer gehecht is aan het leven.

Wat vindt hij dan het ergste, nu hij verwacht binnenkort te moeten sterven? Niet dat hij de macht en zijn koningschap kwijt raakt. Maar als hij sterft kan hij niet meer naar de tempel voor de ontmoeting met de HEER en met Gods gemeente.

*"Ik dacht: Ik zal de HEER niet meer zien
in het land der levenden,
of ooit nog een mens aanschouwen
daar waar alles zijn einde vindt." (vs. 11)*

Daar, bij de ontmoeting met de HEER en de gemeente in de erediensten, daar ligt het hart van Hizkia. Al vanaf het begin van zijn regering. En daarvoor al.

Dat te moeten missen is voor hem een onverdraaglijke gedachte. Die hem niet los laat op zijn ziekbed. Het blijft maar rondraaien.

En hij is nog jong, amper op de helft van zijn leven. Hoe oud zal hij zijn: 35, 40 jaar. Zoiets. En dan al te moeten sterven... Dat vindt hij echt voortijdig of ontijdig.

Hizkia gebruikt een eenvoudig en daardoor heel indringend beeld. Een samengesteld beeld, kun je ook zeggen. Eerst het opbreken van een tent door een herder. Die herder ontruimt zijn tijdelijke woonplaats. Dat kan hij heel snel, omdat hij daar bedreven en ervaren in is. Zo ingewikkeld is zo'n trekkerstent niet.

Een eigenaar van een vouwcaravan heeft de boel ook binnen een half uur weer ingepakt. En een trekkerstentje heb je ook snel weer aan je fiets of je survivaltas hangen.

De tent staat voor de tijdelijke woonplaats. Het tijdelijke leven in ons lichaam. Paulus gebruikt datzelfde beeld in 2 Korintiërs 5:1. En dan gaat het ook over het sterven van de gelovigen.

"Wij weten dat wanneer onze aardse tent, het lichaam waarin wij wonen, wordt afgebroken, we van God een woning krijgen: een eeuwige, niet door mensenhanden gemaakte woning in de hemel."

Hizkia gaat in zijn beeldspraak nog een stapje terug. Hij maakt het nog meer basic. Een tent is gemaakt van doek. En dat is het product, het handwerk van een wever. Hij maakt het tentdoek van draad.

Als het doek klaar is, rolt de wever het op. En dan moet alleen de draad nog worden afgesneden. Dat doet die wever. Dat ziet Hizkia gebeuren in zijn eigen bestaan. Zijn leven lijkt nu al voltooid te zijn. Nog even en de draad wordt afgesneden. Zo beleeft Hizkia dat.

*"Mijn leven is voorbij.
Ik rol het op, een doek,
zoals een wever doet,
als hij de draad afsnijdt."*

Laten we even naar het begin van de draad en het weefwerk gaan. We komen dan uit bij Psalm 139.

*"U was het die mijn nieren vormde,
die mij weefde in de buik van mijn moeder.
Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan,
wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt.
Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.
Toen ik in het verborgene gemaakt werd,
kunstig geweven in de schoot van de aarde,
was mijn wezen voor u geen geheim." (Ps. 139:13-15)*

Ik kijk even naar de kleine Joas Bouwkamp. Door God geweven in de schoot van zijn moeder. Net als wij allemaal.

God de HEER is de wever van ons leven, van het begin van de draad tot het afsnijden ervan, als het doek klaar is voor Hem.

Het is heftig, bijna adembenemend om dat te bedenken.

Voor Hizkia helemaal. Ik dacht: "... hij heeft mijn draad afgesneden." Hij, de wever, God!

3. Sta voor mij in

Was Hizkia boos op God, die bezig was zijn levensdraad af te snijden, terwijl het doek eigenlijk nog niet klaar was?

Nee, niet boos. Maar hij vindt het wel heftig wat God doet. En met die gevoelens, gaat hij naar de HEER toe. Hoe zwak hij ook is. In de tweede strofe richt Hizkia zich direct tot God.

Hij ziet en erkent de overmacht van God. Dat voelt voor hem, alsof God zijn tegenstander is, die het op zijn leven heeft gemunt.

*"Dag en nacht staat u mij naar het leven,
weerloos lig ik tot het ochtendgloren,
als een leeuw breekt u al mijn botten.
Dag en nacht staat u mij naar het leven,..."* (vs. 12,13)

Daarmee zegt Hizkia nog al wat. Hij ervaart God tegenover zich als een verscheurende leeuw, die de botten van zijn prooi breekt. Dat laat, dunkt me, ook zien dat alles in zijn lichaam pijn doet. Hizkia is alleen maar zwak. Hij kan alleen nog wat piepende en kreunende geluiden voortbrengen, als een gierzwaluw of een duif. Wat een contrast met die leeuw! Hij kan zijn ogen bijna niet meer open krijgen, zo ziek en moe is hij. En zo roept hij haast onhoorbaar tot God.

*"Met geloken ogen roep ik naar omhoog:
'Ach Heer, sta in mijn nood voor mij in.'"*

Dat is een intens gebed om hulp uit de nood. Maar daarmee wordt intussen de cirkel van het denken aan de dood doorbroken. Het roepen tot de HEER, hoe zwak ook, overstijgt dat denken, doorbreekt die spiraal.

Hizkia kijkt en roept naar boven, naar God. 'HEER, wees mijn borg. Sta zelf garant voor mijn redding, voor mijn leven.'

Een duidelijke les voor zijn mensen en voor ons. Zoek je zekerheid bij God de HEER. Roep maar tot Hem, al heb je bijna geen stem meer om nog te kunnen roepen. Al ben je te moe om fatsoenlijk je ogen open te doen.

Een stil gebed hoort God ook wel!

4. Tijd van leven

Bij vers 15 zit een omslagpunt in het denken en voelen van Hizkia. Een kantelmoment van ziek zijn naar beter worden, van dood tot leven.

Vanwaar die knik? Waardoor komt die wending dan? Door het woord van de HEER, dat zeer betrouwbaar is.

"Wat hij mij beloofd heeft, doet hij ook."

Wat kun je dan nog meer zeggen?

Dat woord is hier Gods belofte, dat Hizkia toch beter zal worden en nog vijftien jaar leven krijgt. Niet als toegift, wel als geschenk. Vijftien jaar mogen bij zijn leven opgeteld worden.

Zonder deze belofte van de HEER zou Hizkia zijn levensweg hebben vervolgd, gebukt gaande onder zijn bittere lot. Maar nu komt hij zijn bitterheid te boven. Hij hoeft niet te lijden de rest van zijn leven.

God de HEER zegt hem: 'Tijd van leven zal ik genadig geven.'

"Tijd van leven!" Uitroepteken. Dat is net zo'n uitroep als: 'Opstaan!' Uitroepteken.

Wat Hizkia mag meemaken is bijna een opstanding uit de doden. Terug uit het dodenrijk in het land van de levenden.

Ernstige ziekte brengt je in de sfeer en het domein van de dood. Daar mag Hizkia nu uitkomen. Weer het leven in!

Hizkia zegt het ook tegen God:

"U geeft mij nieuwe kracht, u doet mij herleven." (vs. 16)

Gevolg van Gods geschenk van genezing en nieuw leven voor Hizkia is:

"Zo heeft mijn bittere lot mij vrede gebracht." (vs. 17)

Dat is ook weer zo'n merkwaardig woord, waar je op kauwen moet om het je eigen te maken. Hizkia ziet, nu hij genezen is, ook de positieve kant van zijn ernstige ziekte. Het bracht hem in al zijn verbijstering toch dichterbij God. Hij kreeg vrede. Vrede met zijn lot, maar vooral vrede met God.

Die vrede is voor hem ook verbonden met vergeving van schuld.

"U hebt mijn zonden weggedaan."

Er staat: "U hebt al mijn zonden achter uw rug geworpen." (HSV) Dan zijn ze helemaal weg. God komt er nooit meer op terug. Hij rekent ze niet meer toe. Was Hizkia's ziekte een direct gevolg van zijn zonde, van een zondig leven? Nee, dat lezen we in elk geval niet. Maar zonde en ziekte hebben in het algemeen wel met elkaar te maken. Dat beseft Hizkia ook.

Er staat in het midden van vers 17 nog een heel uitdagende uitdrukking:

"U hebt mij behoed voor het zinloze graf..."

Het zinloze graf. Moet u maar eens over nadenken. Wat een leven tintelt er in die woorden. 'Het was zinloos, als ik gestorven zou zijn.' Zegt Hizkia daarmee. Het graf is zinloos. En hij wordt weggehaald bij het graf van de ontbinding. Hier komt voor mij Psalm 16 in beeld. Een stil gebed, een kleinood van Hizkia's voorvader David.

*"Steeds houd ik de HEER voor ogen,
met hem aan mijn zijde wankel ik niet.
Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel,
mijn lichaam voelt zich veilig en beschut.
U levert mij niet over aan het dodenrijk
en laat uw trouwe dienaar het graf niet zien.
U wijst mij de weg naar het leven:
overvloedige vreugde in uw nabijheid,
voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde."* (Ps. 16:8-11)

Die woorden past Petrus later toe op de opstanding van onze Heer Jezus Christus, Handelingen 2.

Maar wat passen deze woorden ook goed bij het lied, het stil gebed van Hizkia. Ook hier is hij echt een zoon van David.

5. Leven om te loven

De laatste strofe van Hizkia's lied kent weer een heel sterk contrast tussen dood en leven. Om het leven te accentueren. Het gaat in het lied immers van dood tot leven. De dood betekent voor Hizkia: niet meer kunnen deelnemen aan de eredienst voor de HEER in de tempel, niet meer de HEER en de gemeente ontmoeten in het huis van God. Dat komt bij hem steeds weer terug.

Hij weet het: het dodenrijk prijst God niet. Begraven mensen jubelen niet meer.
Lijken loven niet!

(Tussen haakjes: Dat de zielen van gestorven gelovigen direct naar de HEER gaan, komt hier niet in beeld.)

Het gaat Hizkia om de levende mensen. Zij loven God. En Hizkia doet daar nu van harte weer aan mee. Hij loopt daarbij voorop, net als zijn vader David. Dat wil hij zijn mensen op het hart binden en hen in zijn vreugde laten delen.

Zijn stil gebed is immers een leerzaam document. Daarbij komen ook de kinderen in beeld bij de koning. De kinderen en hun ouders.

In het begin van de preek noemde ik het slot van vers 19 al even.

*"Ouders laten hun kinderen weten
hoe trouw u bent."*

Dat doen die ouders en dat moeten ze doen. We hebben hier zomaar een lijn naar de doop en de doopbelofte te pakken. Ik citeer het eerste doopformulier:

"De ouders horen hun kinderen, wanneer die opgroeien, uit te leggen wat het betekent gedoopt te zijn."

En de laatste doopvraag luidt:

"Beloofst u dat u uw zoon zult voorgaan in een christelijke manier van leven en hem zo goed mogelijk zult onderwijzen en laten onderwijzen om hem te leren begrijpen wat het betekent dat hij gedoopt is?"

Peter en Petra, houd deze woorden van Hizkia vast: *"Ouders laten hun kinderen weten hoe trouw u bent."*

De HEER is trouw. Dat heeft Hizkia ervaren. God maakte zijn belofte waar. Hij werd genezen en kreeg het leven.

"De HEER is mij te hulp gekomen."

Het slot van het lied is vol dankbaarheid en vreugde. In het voetspoor van David spoort Hizkia ouders en kinderen en allen in de eredienst aan om God altijd te prijzen.

*"Laten wij op de snaren spelen
in de tempel van de HEER,
alle dagen van ons leven." (vs. 20)*

Laten we nu zingen en muziek maken voor de HEER en hem loven levenslang.
Daar leef je toch voor!?

Amen.